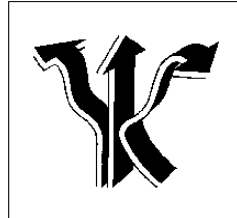

**Львівський інститут
Приватного акціонерного товариства
«Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»**

МАУП

ПОДАТКОВЕ ПРАВО

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**щодо проведення семінарських (практичних) занять
для студентів
денної та заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої
освіти спеціальності 081 «Право»**

Львів 2024

Рецензенти: Професор кафедри цивільного права та процесу
Навчально-наукового інституту права та психології
Національного університету «Львівська політехніка»,
доктор юридичних наук, доцент **Личенко І. О.**

Завідувач кафедри права Львівського інституту Приватного
акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»,
кандидат юридичних наук, доцент **Яворська В. Г.**

*Затверджено до друку рішенням Вченої ради Львівського інституту
Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»
(протокол № 01/24/25 від 30.08.2024 р.)*

Податкове право: Методичні вказівки щодо проведення практичних
(семінарських) занять, денної та заочної форми навчання першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» / Укл. Н.М. Павлюк. Львів : ПрАТ
«ВНЗ «МАУП», 2024. 23 с.

Мета курсу - формування у майбутніх фахівців-правознавців розуміння суті сучасного
оподаткування, значення податків у формуванні ефективно діючої фінансової системи
країни, теоретичних основ побудови податкової системи та напрямів проведення податкової
політики України, розуміння особливостей і механізмів оподаткування, а також методів
податкової роботи фіскальних служб, положення чинного законодавства та практики його
застосування.

© ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2024
©Павлюк Н. М., укл., 2024

ЗМІСТ

I. Пояснювальна записка

II. Зміст навчальної дисципліни

III. Критерії оцінювання навчальної роботи студентів

IV. Методичні рекомендації щодо проведення практичних (семінарських) занять студентів

V. Теми практичних (семінарських) занять

VI. Перелік питань до іспиту

VII. Список рекомендованих джерел

1. Пояснювальна записка

Навчальна дисципліна «Податкове право» належить до дисциплін циклу професійної підготовки, обов'язкові компоненти - вивчення якої передбачено за освітньо-професійною програмою підготовки фахівців освітнього ступеня – бакалавр.

Предмет навчальної дисципліни

Є податкове право у всіх своїх виявах: як підгалузь фінансового права, як система законодавства та як наука, що вивчає податкові правовідносини.

Мета навчальної дисципліни

Формування у майбутніх фахівців-правознавців розуміння суті сучасного оподаткування, значення податків у формуванні ефективно діючої фінансової системи країни, теоретичних основ побудови податкової системи та напрямів проведення податкової політики України, розуміння особливостей і механізмів оподаткування, а також методів податкової роботи фіскальних служб, положення чинного законодавства та практики його застосування.

Основні завдання

З'ясування сутності та причин виникнення проблемних питань податкового права; визначення особливостей регулювання податкового-правових відносин в аспекті їх проблематики; узагальнення в історичній ретроспективі нормативно-правового регулювання питань оподаткування в розрізі їх проблематики; визначення та з'ясування сутності проблемних питань, пов'язаних із формуванням та законодавчим закріпленням податкового процесу; формування сутності та розуміння природи виникнення проблемних питань, пов'язаних із адмініструванням податків і зборів; з'ясування проблемних питань, пов'язаних із формуванням та закріпленням на законодавчому рівні податкових режимів, формування систематизованих теоретичних знань щодо основних положень, категорій та понять податкового права, сучасного законодавчого та нормативно-правового регулювання оподаткування, в розрізі актуальних проблем податкового права на сучасному етапі його розвитку.

III. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I. Реформа податкової системи України

Тема 1. Поняття та характеристика податкової системи України.

Поняття податкової системи. Система оподаткування. Поняття системи податків. Поняття та категорії принципів у сфері оподаткування. Юридичні принципи оподаткування. Економічні принципи оподаткування. Організаційні принципи оподаткування. Система податків в Україні. Загальні правила щодо встановлення і скасування обов'язкових платежів та їх елементів в Україні. Поняття встановлення та введення податків та їх елементів. Основні характеристики податкових систем. Поняття податкового тягаря.

Тема 2. Податкове право і податкові правовідносини.

Визначення предмету податкового права. Групи відносини, що утворюють предмет податкового права. Метод податкового права. Поняття податкового права. Місце податкового права. Зв'язок податкового права з конституційним, адміністративним, бюджетним правом. Особливості податкового права України на сучасному етапі. Поняття і види податкових норм. Система податкового права. Поняття джерел податкового права. Особливості джерел податкового права України. Податковий закон, як основне джерело податкового права. Поняття і ознаки податкових правовідносин. Види податкових правовідносин. Склад податкових правовідносин. Суб'єкти податкових правовідносин і суб'єкти податкового права. Об'єкт податкових правовідносин. Зміст податкових правовідносин. Юридичні факти як підстава виникнення, зміни або припинення податкових правовідносин.

Тема 3. Державні податкові органи як суб'єкти податкового права України.

Поняття та система контролюючих органів. Поняття органу стягнення. Поняття організаційно-правового статусу органів ДПС. Система органів ДПС. Поняття податкової міліції. Система підпорядкованості та взаємодії органів ДПС. Порядок призначення керівників органів ДПС. Завдання органів ДПС. Функції органів ДПС. Повноваження органів ДПС. Обов'язки та відповідальність органів ДПС.

Тема 4. Платники податків як суб'єкти податкових правовідносин.

Визначення поняття „платник податку”. Особи, що можуть бути платниками податків. Особи, що не можуть бути платниками податків. Критерії класифікації платників податків. Правовий статус фізичних осіб – платників податків. Податкова правоздатність. Податкова дієздатність. Фізичні особи - податкові резиденти. Фізичні особи – податкові нерезиденти.

Поняття юридичних осіб – платників податків. Юридичні особи, що є платниками податків в Україні. Юридичні особи – податкові резиденти. Юридичні особи – податкові нерезиденти. Поняття консолідованої групи платників податків. Умови і порядок створення консолідованої групи платників податків. Поняття податкового агента. Особливості утримання податкових платежів податковим агентом. Правовий статус податкових агентів. Інститут „податкового агента” в податковому законодавстві України. Поняття „збирач податків”. Розмежування понять „податковий агент” і „збирач податків”. Особи, що відносяться до збирачів податків. Податкове представництво, поняття і форми. Випадки призначення офіційного податкового представника. Державний реєстр фізичних осіб – платників податків. Органи, що здійснюють державну реєстрацію фізичних осіб - платників податків. Ідентифікаційний номер. Державний реєстр юридичних осіб – платників податків: поняття і мета створення. Право на отримання відстрочки, розстрочки сплати податків. Обов’язки платників податків.

Тема 5. Відповідальність за порушення податкового законодавства.

Види відповідальності за порушення податкового законодавства. Підстави застосування відповідальності за порушення податкового законодавства. Поняття і ознаки податкового правопорушення. Склад податкового правопорушення. Об’єкт податкового правопорушення. Об’єктивна сторона податкового правопорушення. Суб’єкт податкового правопорушення. Суб’єктивна сторона податкового правопорушення. Види податкових правопорушень. Кримінальна відповідальність за порушення податкового законодавства. Адміністративно-правова відповідальність за порушення податкового законодавства. Порядок притягнення до адміністративної відповідальності за порушення податкового законодавства. Поняття і характерні риси фінансово-правової відповідальності за порушення податкового законодавства. Поняття фінансово-правових санкцій. Види фінансово-правових санкцій. Характеристика пені як виду фінансово-правових санкцій. Особливості фінансового штрафу, що встановлюється за порушення податкового законодавства. Порядок застосування фінансових санкцій до порушників податкового законодавства.

Тема 6. Організація державного податкового контролю.

Організаційно-правові основи державного податкового контролю. Поняття податкового контролю. Види податкового контролю. Порядок проведення податкового контролю. Поняття форм податкового контролю. Податкова перевірка як одна з основних форм податкового контролю. Планові та позапланові податкові перевірки. Виїзні та камеральні податкові перевірки. Вибіркові та комплексні податкові перевірки. Зустрічні податкові перевірки. Порядок оформлення результатів податкових перевірок. Податковий контроль та захист прав платників.

Тема 7. Міжнародне податкове право.

Історія розвитку податкових систем різних країн світу. Особливості різних теорій про податкові системи. Роль міжнародного права і міжнародних структур у розвитку податкового права. Співвідношення інтеграційного та національного податкового права. Європейське податкове право: основні поняття. Співробітництво держав в сфері подвійного оподаткування. Вільні економічні зони та міжнародне податкове право. Інтеграція України в Європейську податкову систему.

Змістовий модуль II. Характеристика окремих видів податків в Україні та правовий механізм їх стягнення.

Тема 8. Податок на додану вартість.

Платники податку. Об'єкт та база оподаткування. Ставки податку. Порядок обчислення і сплати податку. Податкове зобов'язання та момент його виникнення. Податковий кредит, його документальне підтвердження та момент виникнення. Податкові періоди. Бюджетне відшкодування.

Тема 9. Акцизний податок.

Загальна характеристика акцизів. Відмінності ПДВ і акцизу. Законодавство, яким регулюється оподаткування акцизним збором. Поняття акцизного збору. Платники акцизного збору. Податкові агенти. Об'єкт оподаткування акцизним збором. Визначення об'єкту оподаткування акцизним збором при імпорті. Ставки акцизного збору. Визначення суми акцизного збору. Порядок і строки звітування і сплати акцизного збору.

Тема 10. Мито як важливий загальнодержавний податок.

Мито та його види. Ввізне мито. Вивізне мито. Спеціальне, антидемпінгове та компенсаційне мито. Порядок сплати мита.

Мета митного оформлення. Відмова у митному оформленні. Декларування товарів. Форми письмового декларування. Митна декларація. Періодична митна декларація. Тимчасова митна декларація. Попередня митна декларація. Додаткова декларація.

Тема 11. Податок на прибуток підприємств. Податок на доходи фізичних осіб.

Платники і ставки податку на прибуток. Об'єкт оподаткування. Порядок визначення доходів та їх склад. Склад витрат та порядок їх визнання. Амортизація та її вплив на об'єкт оподаткування. Механізм розрахунку та порядок сплати податку на прибуток.

Платники, об'єкт та база оподаткування ПДФО. Ставки податку на доходи фізичних осіб. Податкова знижка та її вплив на об'єкт оподаткування. Зміст та порядок застосування податкової соціальної пільги. Порядок розрахунку та сплати податку на доходи фізичних осіб. Особливості оподаткування окремих видів операцій фізичних осіб.

Тема 12. Екологічний податок. Рентна плата.

Платники екологічного податку. Об'єкти та база оподаткування. Ставки екологічного податку. Порядок обчислення та сплати податку.

Платники рентної плати. Об'єкти та база оподаткування рентною платою. Порядок обчислення та сплати рентної плати.

Тема 13. Місцеві податки та збори.

Визначення поняття місцевого самоврядування, місцевих бюджетів. Елементи, що утворюють місцевий рівень податкової системи. Органи, що встановлюють та вводять в дію місцеві податки і збори. Колізії законодавства, що регулює встановлення і введення в дію місцевих податків і зборів. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Збір за паркування транспортних засобів. Туристичний збір. Єдиний податок.

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Критерії оцінювання розроблені за чотирибальною системою (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”) з урахуванням повноти і правильності виконання завдань та обов’язковим переведенням оцінок у шкалу ECTS і 100-бальну шкалу для оцінювання інтегрованих знань студентів.

При цьому враховується:

- здатність диференціювати, інтегрувати й уніфікувати знання;
- вміння застосовувати правила, методи, принципи у конкретних ситуаціях;
- навички співвідношення причин і наслідків; спроможність аналізувати й оцінювати факти, події, явища та прогнозувати бажані результати від прийнятих рішень;
- здатність викладати письмову відповідь граматично і стилістично грамотно, логічно, послідовно з використанням наукових термінів понять (три останні критерії стосуються й усної відповіді).

Оцінка знань студентів повинна відповідати наступним вимогам:

Оцінка **“відмінно”** – коли студент демонструє знання всього програмного матеріалу; системно, послідовно, і грамотно і логічно його викладає; здатний пов’язати теорію з практикою; правильно відповідає на додаткові запитання в контексті теми заняття; спроможний обґрунтувати, аргументувати власні висновки; проявляє вміння самостійно узагальнювати матеріал.

Із загального обсягу студент правильно виконує 91 – 100 % завдань.

Оцінка **“добре”** – коли студент володіє програмним матеріалом; грамотно і по суті викладає його; не допускає суттєвих помилок у відповіді на запитання; правильно використовує теоретичні положення і володіє необхідними навичками з узагальнення й систематизації матеріалу що вивчається.

Із загального обсягу студент правильно виконує 72 – 90 % завдань.

Оцінка **“задовільно”** – коли студент засвоїв основний матеріал поверхово, але не знає окремих деталей; допускає неточні відповіді чи недостатньо чіткі формулювання; порушує послідовність у викладенні програмного матеріалу та має певні труднощі в узагальненні й систематизації матеріалу, що вивчається.

Із загального обсягу студент правильно виконав 53 – 71 % завдань.

Оцінка **“незадовільно”** – коли студент не знає значної частини програмного матеріалу; допускає суттєві помилки у його викладі; не здатний узагальнити навчальний матеріал.

Із загального обсягу студент правильно виконав не більше 53 % завдань.

Шкала оцінювання успішності студентів за результатами підсумкового контролю

<u>За шкалою ECTS</u>	<u>За національною шкалою</u>	<u>Залікові оцінки</u>		<u>За шкалою в балах</u>
		<u>іспит</u>	<u>залік</u>	
A	відмінно	<u>відмінно</u>	<u>зараховано</u>	90 – 100
B	дуже добре	<u>добре</u>		82 – 89
C	добре			75 – 81
D	задовільно (посередньо)	<u>задовільно</u>		68 – 74
E	задовільно (достатньо)			60 – 67
FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)	<u>незадовільно</u>	<u>не зараховано</u>	35 – 59

IV. Методичні рекомендації щодо проведення практичних (семінарських) занять студентів

Підготовка до практичних (семінарських) занять допомагає глибше вивчити основні теми з курсу «Податкове право», сформуванати систему світоглядних засад студентів щодо розуміння природи і змісту основних категорій і понять; загальних закономірностей виникнення й розвитку держави і права; з'ясувати їх сутність, визначити можливі перспективи їх подальшої еволюції.

Практичні (семінарські) заняття є логічним продовженням лекційного курсу. На них поглиблюють, закріплюють та деталізуються знання, отримані під час лекції і в результаті самостійної роботи.

Практичні (семінарські) заняття спрямовані на підвищення теоретичного рівня знань, більш поглиблене вивчення складних або дискусійних питань відповідної теми, на поточний контроль засвоєння знань, умінь, навичок студентів.

Метою практичних (семінарських) занять є обговорення і більш глибоке засвоєння студентами:

- світоглядних засад студентів щодо розуміння природи і змісту основних категорій і понять;
- загальних закономірностей виникнення й розвитку держави і права.

Практичному (семінарському) заняттю має передувати підготовка студента за завчасно визначеним планом.

Студент на практичному (семінарському) занятті має продемонструвати знання теоретичного матеріалу, здатність використовувати його при вирішенні практичних завдань, уміння ясно та аргументовано висловлювати свої думки в усній та письмовій формі, оперуючи правовою термінологією.

Під час проведення практичних (семінарських) занять викладач використовує такі форми: вільне обговорення питань плану заняття в академічній групі; індивідуальна співбесіда з кожним студентом; виконання письмових, в тому числі контрольних, робіт; заслуховування доповідей, повідомлень, рефератів з найбільш складних питань і їх подальше колективне обговорення в групі; опитування студентів з питань попередніх тем з метою кращого освоєння навчального матеріалу.

На кожному занятті викладач оцінює ступінь підготовки студента з відповідної теми. Оцінки вносяться до журналу обліку успішності та враховуються як поточний контроль.

З усіх тем практичних (семінарських) занять необхідно використовувати підручники та навчальні посібники зазначені у даних рекомендаціях.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання – це форма організації навчального процесу, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. Індивідуальні завдання виконують студенти самостійно під керівництвом науково-педагогічних працівників.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання оформляється у формі реферату.

Реферат – короткий виклад у письмовому вигляді з публічним захистом змісту наукових праць, літератури з теми, конкретного питання. Темі рефератів відповідають загальним темам практичних (семінарських) занять, конкретизують окремі питання, ключові елементи тем. Перелік тем рефератів розміщений у розділі п'ятому даних методичних рекомендацій. На першому практичному (семінарському) занятті студенти можуть на власний вибір обрати тему реферату.

Структура реферату:

- тема-вступ, мета та завдання роботи та основні її положення;
- теоретичне обґрунтування – виклад базових теоретичних положень, законів, принципів, алгоритмів тощо, на основі яких виконується завдання;
- методи – вказуються і коротко характеризуються;
- основні результати роботи – подаються результати, схеми, малюнки, моделі, описи, систематизована реферативна інформація та її аналіз;
- висновки;
- список використаних джерел.

Загальні вимоги до оформлення реферату:

- обсяг реферату в середньому не має перевищувати 10–15 сторінок тексту формату А4;
- титульну сторінку оформлюють відповідно до загальних вимог;
- на другій сторінці викладають план реферату;
- в тексті роботи слід виділяти і озаглавлювати відповідні розділи плану;
- сторінки роботи нумерують;
- при використанні літературних джерел у тексті реферату необхідно робити посилання;
- в разі необхідності можуть бути додатки до реферату;
- наприкінці роботи на окремому аркуші міститься список використаних джерел (не менше 10 спеціальних літературних наукових джерел).

Список використаних джерел формується відповідно до встановлених вимог (підручники, посібники, спеціальна література подається в алфавітному порядку).

Основні вимоги до змісту реферату:

– в основі реферату має бути певна сукупність фактичних і теоретичних даних, що їх слід викладати відповідно до існуючого плану;

– особливу увагу необхідно приділяти пошуку необхідних нормативно-правових матеріалів, їх систематизації, з'ясуванню основних понять і категорій з теми;

– у кінці роботи, підбиваючи підсумки, слід узагальнити викладений матеріал і зробити власні висновки щодо досліджуваної проблеми.

Тематика рефератів

1. Основні положення теорії податкового права: поняття, принципи та джерела податкового права.
2. Досвід зарубіжних країн з питань оподаткування та контролю за справлянням податків (на прикладі країн Європи).
3. Система та джерела податкового права.
4. Загальна характеристика податкових систем.
5. Податкова система України.
6. Податкові пільги в Україні.
7. Прямі податки в системі державного регулювання економіки.
8. Податкова міліція: проблеми становлення і розвитку.
9. Проблеми подвійного оподаткування міжнародного бізнесу та способи його усунення.
10. Податковий контроль та повноваження органів державної влади щодо його здійснення.
11. Адміністрування податків та зборів.
12. Примус в податковому праві.
13. Структура державних податкових органів в Україні. Їх права та обов'язки.
14. Відповідальність за порушення податкового законодавства в Україні.
15. Застосування міжнародних договорів та погашення податкового боргу за запитами компетентних органів іноземних держав.
16. Фіскальні елементи юридичної конструкції податку.
17. Місце податкового права в системі права України.
18. Поняття податкового правовідношення.
19. Місце податкового правовідношення в системі правового регулювання
20. Податок як правова категорія.
21. Місце податків та зборів в системі публічних доходів.
22. Податок на доходи фізичних осіб в податковій системі України.
23. Перспективи удосконалення правового регулювання сплати місцевих податків і зборів Їх загальна характеристика

У. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль I. Реформа податкової системи України

Тема 1. Поняття та характеристика податкової системи України.

1. Загальне поняття про податкову систему.
2. Система принципів оподаткування.
3. Загальна характеристика системи податків України.
4. Загальні правила щодо встановлення та скасування податків (обов'язкових платежів) та їх елементів в Україні.

Ситуаційні завдання:

1. Державна податкова інспекція провела перевірку порядку проведення розрахунків за товари за допомогою реєстратора розрахункових операцій (РРО). Під час перевірки касир взяла із сейфа касову книгу, в якій лежали грошові кошти у сумі 14 4000 грн. Як вона пояснила: “Це був завдаток одного клієнта за товар”. Податкова інспекція розцінила ці кошти як виручку від реалізації товару та оштрафувала підприємство.

Чи правомірні дії податкової інспекції?

2. Громадянин України за замовленням іноземної компанії здійснював розробку комп'ютерних програм. Виконану роботу відправляв іноземному замовнику через інтернет, та отримував від замовника кошти в іноземній валюті на рахунок, відкритий у банку, щомісячно в розмірі 500 доларів США.

Яким чином мають оподатковуватись такі доходи громадянина України?

Реферати (есе), презентації:

1. Поняття, ознаки і функції податку.
2. Види фінансових платежів до бюджету та їх порівняльна характеристика.
3. Класифікація податків та обов'язкових платежів.
4. Правовий механізм податку.
5. Елементи правового механізму та їх зміст.

Література: [1; 3; 21; 27; 24; 25].

Тема 3. Державні податкові органи як суб'єкти податкового права України.

1. Державні податкові органи в системі контролюючих органів.
2. Організаційно-правовий статус органів державної податкової служби.

3. Головні завдання, функції та права, обов'язки і відповідальність державних податкових органів.

Ситуаційні завдання:

1. Майно платника податків, який має податковий борг, було передано у податкову заставу. Однак після проведення опису цього майна платник податків знищив його. Рішенням керівника податкового органу на платника податків був накладений штраф у розмірі вартості знищеного майна.

Чи правомірні дії керівника податкового органу?

2. Товариство з обмеженою відповідальністю за результатами податкового періоду з податку на додану вартість не включило у свою декларацію відомості про операції з продажу книжкової продукції національних видавництв. За результатами перевірки органами Державної податкової інспекції до платника були застосовані відповідні санкції.

Чи правомірні дії платника та податкового органу?

Яким чином повинен був діяти платник податків?

Реферати (есе), презентації:

1. Основи та організація податкової роботи.
2. Правове регламентування діяльності податкових органів, інструктивне забезпечення податкового процесу.
3. Контролюючі органи, їх характеристика, правове регулювання діяльності.
4. Податкова служба держави, склад податкової служби України.
5. Права й відповідальність працівників державної податкової служби.

Література: [1; 3; 23; 27; 30].

Тема 6. Організація державного податкового контролю.

1. Поняття, та види податкового контролю.
2. Суб'єкти державного податкового контролю.
3. Поняття, види та порядок проведення податкових перевірок.

Ситуаційні завдання:

1. У результаті виїзної позапланової документальної перевірки до бюджету donaraxовано 120,0 тис. грн податкових платежів. Зокрема: ПДВ – 40,0 тис. грн, акцизний податок – 30,0 тис. грн, податок на прибуток – 50,0 тис. грн. Відповідно до чинного податкового законодавства платнику податків, якого перевіряли, нарахувано фінансові санкції в сумі 22,8 тис. грн та пеню в сумі 5,0 тис. грн. Платник відмовляється від сплати фінансових санкцій та пені, мотивуючи це

тим, що в особових рахунках значиться переплата в бюджет на загальну суму 60,0 тис. грн. У зв'язку з цим він відмовився від підписання акта документальної перевірки та подав скаргу до податкового органу.

Чи правомірні дії перевіряючого?

2. При перевірці фінансово-господарської діяльності товариства з обмеженою відповідальністю вилучено всі бухгалтерські документи. При цьому співробітниками податкової міліції складено опис наступного змісту: “Документи у синій папці – договори; документи у червоній папці – накладні; у папці № 5 – установчі документи”. За результатами перевірки було складено акт про заниження прибутку та прийнято рішення про застосування фінансових санкцій.

Дайте правову оцінку діям співробітників податкової міліції по вилученню документів.

Який існує порядок вилучення документів?

Реферати (есе), презентації:

1. Поняття і зміст податкового контролю.
2. Податкова перевірка в системі податкового контролю. Класифікація податкових перевірок.
3. Засоби забезпечення виконання платником податків своїх зобов'язань.
4. Відповідальність за порушення податкового законодавства.

Література: [3; 23; 30; 34].

Змістовий модуль II. Характеристика окремих видів податків в Україні та правовий механізм їх стягнення.

Тема 8. Податок на додану вартість.

1. Платники податку на додану вартість, їх облік.
2. Об'єкт, ставка, база оподаткування податку на додану вартість.
3. Порядок нарахування та сплати податку на додану вартість.
4. Поняття податкового кредиту і податкового векселя.

Ситуаційні завдання:

1. Одним із напрямів діяльності туристичної фірми є продаж путівок на відпочинок дітей у різні заклади Криму і Закарпаття. Розрахунки за видані путівки здійснюються у різних формах.

Чи має право туристична фірма користуватися пільгою при сплаті податку на додану вартість?

2. Державна податкова інспекція провела перевірку по застосуванню нульової ставки ПДВ при здійсненні експортної 20 операції. У ході перевірки встановлено, що серед обов'язкових документів, які підтверджують право на нульову ставку, вказано контрагента, який, за

інформацією податкової, відсутній. На підставі викладеного в застосуванні нульової ставки було відмовлено.

Чи правомірні дії?

Реферати (есе), презентації:

1. ПДВ як основний вид непрямих податків.
2. Платники ПДВ та їх реєстрація в органах ДПС.
3. Операції, що підлягають оподаткуванню ПДВ.
4. Ставки ПДВ. Операції, що оподатковуються за — 0 ставкою.
5. Особливості нарахування та сплати ПДВ.

Література: [3; 21; 24; 32].

Тема 9. Акцизний податок

1. Платники та об'єкт оподаткування акцизним податком.
2. Механізм розрахунку акцизного податку.
3. Порядок та терміни сплати акцизного податку.
4. Пільги по сплаті акцизного податку.

Ситуаційні завдання:

1. Фірма є виробником алкогольної продукції. Мережа установ даної фірми є реалізатором цієї продукції. Зазначена продукція виробляється з етилового, денатурованого спирту.

Який порядок сплати в даному випадку акцизного податку?

2. Товариство з обмеженою відповідальністю здійснює торговельну діяльність з використанням таких видів товарів вітчизняного виробництва: хліб, мука, сіль, цукор. Працівниками податкової інспекції була проведена контрольна закупівля цих товарів. У результаті цього встановлені наступні порушення: перевіряючим не було надано торговельного патенту, торговельні операції проводились без застосування реєстратора розрахункових операцій (РРО). Працівники податкової інспекції склали акт перевірки, в якому зафіксували вказані вище порушення та штрафні санкції.

Чи правомірно проводилась перевірка?

Яку відповідальність передбачає чинне податкове законодавство за вказані порушення?

Реферати (есе), презентації:

1. Акцизний податок, як один із видів непрямих податків, його правове регулювання.
2. Акцизний податок на алкогольні напої та тютюнові вироби.
3. Порядок сплати акцизного податку.

4. Використання марок акцизного податку.

Література: [1; 3; 21; 32].

Тема 11. Податок на прибуток підприємств. Податок на доходи фізичних осіб.

1. Платники і ставки податку на прибуток.
2. Порядок визначення доходів та їх склад.
3. Амортизація та її вплив на об'єкт оподаткування.
4. Механізм розрахунку та порядок сплати податку на прибуток.
5. Ставки податку на доходи фізичних осіб.
6. Порядок розрахунку та сплати податку на доходи фізичних осіб.

Ситуаційні завдання:

1. Приватний підприємець є імпортером товарів з Європейського Союзу. Він працює за спрощеною системою оподаткування та належить до другої групи платників єдиного податку. У державній податковій інспекції від приватного підприємця в усній формі вимагають реєстрації в якості платника податку на додану вартість.

Чи правомірні вимоги працівників державної податкової інспекції?

2. Господарське товариство займається видобутком, фасуванням та реалізацією прісної й мінеральної води. При перевірці діяльності цього підприємства було встановлено, що спеціальний дозвіл наданий лише на видобування мінеральної води. Зі слів керівника з'ясувалося, що свердловина з прісною водою не перевищує 10 м, тому спеціальний дозвіл на її видобуток підприємство не отримувало. На вимогу податкового інспектора були надані документи бухгалтерського та податкового обліку, де містилася загальна інформація щодо видобутку, фасування та реалізації всієї вказаної вище продукції.

Проаналізуйте ситуацію. Чи правомірні дії керівника підприємства?

Реферати (есе), презентації:

1. Правовий статус фізичної особи платника податку.
2. Податок з доходів фізичних осіб, його правове регулювання.
3. Особливості оподаткування фізичних осіб підприємців (крім осіб, що обрали спрощену систему).
4. Спрощена система оподаткування, обліку і звітності фізичних осіб підприємців.
5. Податок на прибуток підприємств: його зміст та значенні в податковій системі України.

Література: [1; 3; 21; 22; 39].

Тема 13. Місцеві податки та збори.

1. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.
2. Збір за паркування транспортних засобів.
3. Туристичний збір.
4. Єдиний податок.

Ситуаційні завдання:

1. Громадянин вступив у шлюб з громадянкою. На праві приватної власності громадянину належить квартира загальною площею 154 м², яка складається з кімнат колишньої комунальної квартири. У цьому будинку капітального ремонту небуло близько 30-ти років. Громадянці належить на праві приватної власності квартира в елітному будинку загальною площею 152 м².

Яким чином молода родина буде сплачувати податок на нерухоме майно?

2. Директор будівельної компанії поїхав у відрядження в курортний район України, щоб взяти участь у бізнес-форумі. Він вирішив поїхати разом з дружиною та дворічним сином.

Яким чином буде сплачено туристичний збір?

Реферати (есе), презентації:

1. Загальна характеристика місцевих податків та зборів.
2. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.
3. Транспортний податок.
4. Земельний податок.
5. Туристичний збір.

Література: [3; 6; 12; 33; 51; 60; 68; 70].

VI. Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль:

1. Поняття податкового права.
2. Предмет податкового права.
3. Методи податкового права.
4. Принципи податкового права.
5. Поняття податкових правовідносин.
6. Суб'єкти податкових правовідносин.
7. Об'єкти податкових правовідносин.
8. Види податкових правовідносин.
9. Поняття системи податкового права.
10. Структура податкового права.
11. Джерела податкового права.
12. Поняття податкової системи.
13. Поняття системи оподаткування.
14. Принципи побудови системи оподаткування України.
15. Поняття податку і збору (обов'язкового платежу) до бюджетів та до державних цільових фондів.
16. Методи оподаткування.
17. Предмет і об'єкт оподаткування.
18. Поняття бази оподаткування.
19. Поняття податкової ставки.
20. Поняття податкового періоду.
21. Поняття податкової пільги.
22. Платники податків і зборів (обов'язкових платежів).
23. Обов'язки платників податків і зборів (обов'язкових платежів).
24. Права платників податків і зборів (обов'язкових платежів).
25. Органи, що здійснюють встановлення і скасування податків і зборів (обов'язкових платежів) до бюджетів та до державних цільових фондів, а також пільг їх, платникам.
26. Види податків і зборів (обов'язкових платежів), що справляються на території України.
27. Загальнодержавні податки і збори (обов'язкові платежі).
28. Місцеві податки і збори (обов'язкові платежі).
29. Функції податків.
30. Поняття податкового боргу.
31. Поняття примусового стягнення податкового зобов'язання.
32. Поняття податкового повідомлення.
33. Поняття податкової вимоги.
34. Види контролюючих органів та обов'язкових платежів, сплату яких вони контролюють.
35. Компетенція контролюючих органів.
36. Органи, вповноважені здійснювати заходи по погашенню податкового боргу.
37. Підстави примусового стягнення активів платника податків у рахунок погашення його податкових зобов'язань.
38. Види базових податкових (звітних) періодів.
39. Строки подання декларацій відповідно до різних податкових періодів.
40. Випадки, в яких контролюючий орган самостійно визначає суму податкового зобов'язання.
41. Підстави застосування непрямого методу визначення суми податкових зобов'язань.
42. Суть конфлікту інтересів.
43. Поняття податкового роз'яснення.
44. Суть самостійного узгодження податкового зобов'язання.
45. Суть апеляційне узгодження податкового зобов'язання.
46. Зупинення строків нарахування пені .
47. Закінчення строків нарахування пені.
48. Розмір пені.

49. Штраф за несвоєчасне подання податкової декларації.
50. Випадок часткового звільнення від відповідальності.
51. Платники податку на прибуток підприємств з числа резидентів.
52. Платники податку на прибуток підприємств з числа нерезидентів.
53. Об'єкт оподаткування податку на прибуток підприємств.
54. Базова ставка податку на прибуток підприємств.
55. Поняття валових витрат підприємства.
56. Поняття валових доходів підприємства.
57. Визначення амортизації основних фондів та нематеріальних активів.
58. Групи основних фондів.
59. Розмір норм амортизації з розрахунку на календарний квартал по групах основних фондів.
60. Звітний період по податку на прибуток підприємств.
61. Платники податку на додану вартість.
62. Об'єкти оподаткування податку на додану вартість.
63. База оподаткування податку на додану вартість.
64. Базова ставка податку на додану вартість.
65. Поняття податкової накладної.
66. Звітний період по податку на додану вартість.
67. Платники акцизного збору.
68. Порядок обчислення акцизного збору.
69. Об'єкт оподаткування акцизного збору.
70. Визначення терміну "податковий агент".
71. Платники прибуткового податку з громадян.
72. Об'єкт оподаткування прибуткового податку з громадян для громадян з постійним місцем проживання в Україні.
73. Об'єкт оподаткування прибуткового податку з громадян для громадян без постійного місця проживання в Україні.
74. Види мита (в залежності від методу нарахування).
75. Види мита (в залежності від напрямку перетину митного кордону України).
76. Єдиний митний тариф України.
77. Платники державного мита.
78. Об'єкт збору за спеціальне використання природних ресурсів.
79. Платники збору за забруднення навколишнього середовища.
80. Об'єкт збору за забруднення навколишнього середовища.
81. Суб'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.
82. Платники збору на обов'язкове державне пенсійне страхування.
83. Об'єкти оподаткування збору на обов'язкове державне пенсійне страхування.
84. Об'єкт оподаткування збору на обов'язкове державне пенсійне страхування для суб'єктів підприємницької діяльності та їх філій.
85. Суб'єкти правовідносин у сфері діяльності, здійснення якої вимагає отримання торгового патенту.
86. Платники єдиного збору, який справляється у пунктах пропуску через державний кордон України.
87. Порядок визначення ставок єдиного збору, який справляється у пунктах пропуску через державний кордон України.
88. Суб'єкти малого підприємництва, які мають право перейти на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності.
89. Ставка єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва – фізичних осіб.
90. Ставка єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва – юридичних осіб.
91. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки..
92. Збір за паркування транспортних засобів.
93. Туристичний збір.

VII. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативні акти:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Податковий кодекс України : Закон України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI. *Офіційний вісник України*. 2010. № 92. Т. 1. Ст. 3248.
3. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. 435-IV. *Офіційний вісник України*. 2003. № 11. Ст. 461.
4. Бюджетний кодекс України : Закон України від 8 липня 2010 р. 2456-VI. *Офіційний вісник України*. 2010. № 59. Ст. 2047.
5. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21 грудня 2017 р. № 2258-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 9. Ст. 50.
6. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 7 грудня 2000 р. № 2121-II. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 5-6. Ст. 30.
7. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 40. Ст. 365.
8. Про валюту та валютні операції : Закон України від 21 червня 2018 р. № 2473-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 30. Ст. 239.
9. Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань : Закон України від 22 листопада 1996 р. № 3811-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 5. Ст. 28.
10. Про Національний банк України : Закон України від 20 травня 1999 р. № 679-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 29. Ст. 238.
11. Про ціни і ціноутворення : Закон України від 21 червня 2012 р. № 5007-VI. *Офіційний вісник України*. 2013. № 19-20. Ст. 190.
12. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 06 грудня 2019 р. № 361-IX. *Відомості Верховної Ради України*. 2020. № 25. Ст. 171.
13. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України від 26 січня 1993 р. № 2939-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 13. Ст. 110.
14. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні : Закон України від 05 квітня 2001 р. № 2346-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 29. Ст. 137.
15. Про страхування : Закон України від 07 березня 1996 р. № 85/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 18. Ст. 78.

Основна:

16. Музыка-Стефанчук О. А., Якимчук Н. Я. Сучасне фінансове право. Право публічних фінансів : підручник. Київ : АртЕк, 2024. 656 с.
17. Фінансове право : підручник / О. О. Дмитрик, Є. О. Алісов, Д. А. Кобильнік та ін. ; за ред. О. О. Дмитрик. Одеса : Видавництво «Юридика», 2022. 466 с.
18. Фінансове право України (загальна частина) : навч. посіб. / Л. М. Касьяненко, Т. О. Мацелик, Н. Б. Новицька та ін. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 234 с.
19. Фінансове право України : навч. посіб. / М. В. Ковалів, С. С. Єсімов, І. М. Проць, Р. М. Скриньковський, Ю. Р. Лозинський. Львів : СПОЛОМ, 2022. 394 с.
20. Фінансово-контрольне право : навч. посіб. / Андрущенко Г. С., Коваленко А. А., Савченко Л. А. 2-ге вид. перероб. і доп. Київ : Юрінком Інтер, 2021. 348 с.

Додаткова:

21. Гетьманець О. П. Фінансове право в умовах реформування правової освіти. Харківський національний університет внутрішніх справ : 20 років у статусі національного: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 2 берез. 2021 р.). МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2021. С. 59-61.
22. Койчева О. С. «Банківське право» в системі фінансово-правових дисциплін. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 1. С. 169-172.

23. Койчева О.С. Парадигма «win-win» в податкових спорах: міф чи реальність? Правове життя сучасної України: Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 15 травня 2020 р.) у 3-х т. Т. 2. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. С. 48-51.
24. Койчева О. С., Даниленко Ю. С. Транспарентність діяльності НБУ в умовах цифрових трансформацій. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 9. С. 326-329.
25. Латковський П. П. Міжнародні валютні відносини та їх вплив на валютну політику країни. *Юридичний вісник*. 2021. № 6. С. 167-174.
26. Латковський П. П. Принципи бюджетного контролю та їх роль в регулюванні відносин в умовах цифрової трансформації. *Фінансове право в умовах цифрової трансформації* : колективна монографія / за заг. ред. Т. А. Латковської. Чернівці : Технодрук, 2021. С. 214-260.
27. Нестеренко А. С. Дослідження фінансових правовідносин як об'єкта механізму функціонування фінансової системи України. *Право та державне управління*. 2020. № 1. Т. 1. С. 205-210.
28. Нестеренко А. С. Податкова оптимізація: позитивні та негативні моменти. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 5. С. 156-158.
29. Нестеренко А. С. Податкова оптимізація: позитивні та негативні моменти. *Особливості розвитку законодавства України у контексті євроінтеграційних процесів* : Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 5-6 черв 2020 р.). С. 114-118.
30. Нестеренко А. С. Поняття та склад механізму функціонування фінансової системи України. *П'ять таврійські юридичні наукові читання* : Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 15-16 трав. 2020 р.). С. 119-122.
31. Нестеренко А. С. Поняття фінансової системи в правовому аспекті. *Правові засади суверенного розвитку України в сучасних умовах* : Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 27-28 лист. 2020 р.). С. 123-127.
32. Нестеренко А. С. Проблеми проведення фінансово-правової політики і підтримки фінансової самостійності України. *Правове життя: сучасний стан та перспективи розвитку* : Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 22-23 трав. 2020 р.). С. 107-109.
33. Нестеренко А. С. Фінансово-правовий механізм забезпечення функціонування фінансової системи України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 2. С. 524-527.
34. Нестеренко А. С. Функционирование финансовой системы через систему органов управления финансами. *Сучасні погляди на актуальні питання правових наук* : Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 27-28 лист. 2020 р.). С. 44-47.
35. Смичок Є. М. Вплив принципів податкового права на формування доктрини податкового права. *Право України*. 2020. № 4. С. 32-42.
36. Смичок Є. М. Динамічність розвитку судових доктрин при вирішенні податкових спорів. *Науковий вісник публічного і приватного права*. 2021. № 1. С. 118-123.
37. Смичок Є. М. Доказування при вирішенні податкових спорів. *Держава та регіони. Серія «Право»*. 2020. № 4. С. 119-124.
38. Тетарчук І., Дяків Т. Фінансове право : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2020. 160 с.
39. Фінансове право : посіб. для підгот. до іспитів / Д. О. Білінський, І. М. Бондаренко, О. О. Головашевич та ін. ; за ред. О. О. Головашевича. Харків : Право, 2020. 268 с.
40. Valeriia Riadinska, Alla Nesterenko, Yuliia Kostenko, Ella Derkach. Recent trends in organization of supreme audit institutions in Ukraine and Poland. *European Journal of Transformation Studies*. 2020. № 2. (Web of Science).

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.portal.rada.gov.ua> - офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
2. <http://www.president.gov.ua> - офіційний веб-сайт Президента України.
3. <http://www.kmu.gov.ua> - офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
4. <http://www.court.gov.ua> - офіційний веб портал судової влади в Україні.
5. <https://supreme.court.gov.ua> - офіційний веб-сайт Верховного України.
6. <http://www.reyestr.court.gov.ua> - єдиний реєстр судових рішень в Україні.
7. <http://www.nbu.gov.ua> - Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.
8. <http://www.catalogue.nplu.org> - Національна парламентська бібліотека України.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ПОДАТКОВЕ ПРАВО

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**щодо проведення семінарських занять
для студентів
денної та заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої
освіти
спеціальності 081 «Право»**

Укладач Н. М. Павлюк

Редактор Н. М. Павлюк

Комп'ютерна верстка Н. М. Павлюк